

STAPPENPLAN – WAT ALS HET MISGAAT

Je hebt de voorbereiding van het project goed uitgevoerd. Je hebt afspraken gemaakt met de opdrachtgever, alle vereiste documenten zijn aanwezig. Jouw werknemers zijn goed opgeleid en weten wat ze moeten doen. En dan gaat het toch mis, bijvoorbeeld omdat:

- het materiaal breekt;
- een werknemer boort in een plafond en het boorgruis verdacht veel lijkt op asbest;
- er onverwachts wel asbest achter de betimmering blijkt te zitten;
- het isolatiemateriaal rond de oude cv-leiding in de kruipruimte per ongeluk beschadigd raakt.

DIRECTE NOODMAATREGELEN

Bij de uitvoering van werk in oudere gebouwen en installaties doen zich nu eenmaal geregeld situaties voor, die niet voorzien waren bij de voorbereiding. Daarom is het van belang om heel duidelijk de stappen voor ogen te hebben, die je moet doen als het om asbest gaat.

- Het werk onmiddellijk stoppen.
- De mensen uit de besmette ruimte evacueren en de ruimte afsluiten.
- Verontreinigde werkkleding etc. zoveel mogelijk in de besmette ruimte achterlaten.
- Contact opnemen met de opdrachtgever over verdere stappen.

Zie een voorbeeld van een [calamiteitenprocedure](#) waarin deze stappen zijn uitgewerkt.

VOOR JE VERDER KUNT

In de praktijk zal het erop neerkomen dat er een onderzoek gedaan zal worden naar de aard en omvang van het (onbekende) asbest en dat aan de hand daarvan een aangepaste asbestinventarisatie wordt opgesteld. Die zal dan ook de schoonmaak van de besmette ruimte omvatten. Hiermee is waarschijnlijk een aanzienlijk bedrag gemoeid. Het is dus aan te raden met jouw opdrachtgever sluitende afspraken te maken. Neem daarin ook mee dat de opleveringstermijn van het werk vrijwel zeker anders wordt en besteed aandacht aan eventuele boeteclausules rond de opleveringsdatum.

MOET IK EEN DOSSIER OPBOUWEN BIJ BLOOTSTELLING? JA!

In het Asbestinventarisatierapport wordt een risicoklasse aangegeven: risicoklasse 1, 2 of 3. Als het werkzaamheden zijn van risicoklasse 2 of 3 ben je als werkgever verplicht te registreren welke werknemers met asbest hebben gewerkt, hoelang en waar. Voor risicoklasse 1 hoeft dat feitelijk niet, omdat die alleen mogen worden uitgevoerd als deze onder de wettelijk toegestane grenswaarde voor asbestvezels blijven. Maar als er ongewild of onverwacht asbest vrijkomt, dan is dat geen werk meer onder risicoklasse 1 en moet je dus een registratie bijhouden. Er heeft namelijk blootstelling boven de wettelijke grenswaarden plaatsgevonden.

Bedrijfsarts en huisarts

Als werknemers ongewild en onverwacht zijn blootgesteld aan asbest, dan is het aan te raden om overleg te plegen met de bedrijfsarts. Deze kan de blootstelling in het medisch dossier van jouw werknemer opnemen, zodat dit eenduidig vastligt.

Daarnaast kan de huisarts een zelfde rol vervullen voor jouw werknemer. De huisarts zal de situatie opnemen in het persoonlijke medische dossier van jouw werknemer.

Aansprakelijkstelling

De gevolgen van blootstelling aan asbest kunnen zich pas na lange tijd openbaren, soms duurt dit langer dan dertig jaar.

Bij het openbaren van ziekteverschijnselen zal overwogen worden om jou als (ex-)werkgever aansprakelijk te stellen. Dan kan het belangrijk zijn om getuigenverklaringen en/of documenten te hebben over de blootstelling. Zorg ervoor dat je - voor zover mogelijk - ondertekende getuigenverklaringen hebt van het incident en bewaar die zorgvuldig.

De bewijslast ligt in eerste instantie bij de werkgever. Jouw werknemers hebben recht op inzage in de registratie en het dossier, voor zover het hun eigen gegevens betreft.

OR/PVT

De Ondernemingsraad of de Personeelsvertegenwoordiging heeft recht op inzage in de anoniem gemaakte gegevens.

CALAMITEITENPROCEDURE

Werken met asbest kan gevaarlijk worden als niet de juiste maatregelen genomen zijn. Daarom geldt er een heel streng regime aan regels en voorschriften. Werken met asbest heeft niet alleen gevolgen voor de gezondheid van mensen, maar ook op juridisch vlak. Niet voldoen aan de eisen kan ook heel veel kosten met zich meebrengen. Zelfs met een hele goede voorbereiding, kan er bij de uitvoering toch onverwachts iets mis gaan. Deze procedure bevat een aantal stappen die belangrijk zijn bij een calamiteit met asbest.

VOORBEREIDING

Zorg ervoor dat werknemers goed op de hoogte zijn van de gevaren van asbest. Stel ze ook op de hoogte over wat ze moeten doen als er onverwacht iets mis gaat. Bespreek onder meer deze procedure met ze, voor ze aan het werk gaan.

TIJDENS DE UITVOERING

- Zodra iemand bij de uitvoering onverwacht asbest tegenkomt, moet onmiddellijk het werk worden stilgelegd. Niet alleen door u als werkgever of door uw werknemers, maar ook door alle anderen die in het werkgebied aanwezig zijn waar mogelijk blootstelling mogelijk is.
- Evacueer iedereen die in het werkgebied aanwezig is, sluit eventuele ramen en deuren om verdere verspreiding te voorkomen. Laat vervuilde werkkleding uittrekken en laat die achter in het werkgebied. Voorkom dat anderen nietsvermoedend het werkgebied betreden, bijvoorbeeld door afzettingen te plaatsen, briefjes op te hangen of iemand de wacht te laten houden buiten het werkgebied.
- Waarschuw uw leidinggevende, maak zo mogelijk foto's van de situatie – alleen als dat veilig kan – en noteer gegevens van getuigen voor zover die aanwezig zijn.

VERWIJDER NOOIT ZELF ASBEST, ZONDER DAARVOOR ALLE WETTELIJK VEREISTE VERGUNNINGEN TE HEBBEN.

NA HET VEILIGSTELLEN

- Uw leidinggevende neemt contact op met de opdrachtgever over verdere maatregelen. De opdrachtgever (of de gebouweigenaar) is eigenaar van het asbesthoudend materiaal en daarmee ook verantwoordelijk voor het oplossen van de calamiteit.
- Breng de Inspectie SZW – via de website – op de hoogte van het voorval.

GEEF GEEN OPDRACHT AAN DERDEN (LABORATORIUM, ASBESTSANEERDER) ZONDER NADRUKKELIJKE SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VOORAF VAN UW OPDRACHTGEVER.

VERDER MET HET WERK

- Een gespecialiseerd laboratorium zal vaststellen of er werkelijk asbest aanwezig is. Als dat het geval is, zal een gespecialiseerd asbestsaneringsbedrijf het asbest moeten verwijderen en de ruimte grondig moeten schoonmaken.
- Als werknemers die aan asbest zijn blootgesteld daar behoefte aan hebben, stel ze dan in de gelegenheid om naar het spreekuur van de bedrijfsarts of de eigen huisarts te gaan.